Ч. 94. Второк 29 цьвітня (12 мая) 1903. Рік XIII.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Мадярский голос про ситуацию на Угорщині. — Близші вісти про динамітові замахи в Солуни).

Ґр. Андраши, оден з найвиднійших теперішних угорских парляментаристів, оповістив лист до своїх виборців, в котрім так пише про теперішнє невідрадне положенє на Угорщині:

Від р. 1867 — каже ґр. Андраши — не було такої грізної для Угорщини хвилї, як теперішна. Нїколи тілько шкоди не може нам вчинити внїшний ворог, як ми самі, тож нерівно грізнїйшим в своїх наслїдках буває зле зрозумілий патріотизм, як навіть зла воля. Часть народу вибрала злу дорогу і просто пре до катастрофи. Обструкция засудила угорский сойм на безчинність.

Законодатне тїло, що не може нїчо ухвалити і нїодного зі своїх обовязків сповнити, — тратить всяку повагу. Конституцийна криза утруднює услівя нашого материяльного побуту, зносячи довірє до конституциї. Відвічальність за ті небезпечні відносини спадає на опозицию. Она рішила так довго здержати рух державної машини, аж військове предложенє буде взяте назад, або службові відносини в угорскій армії будуть змінені. Опозиция не має права дїлати так; она не є обороною против насиля, тілько напастию в услугах про око симпатичного клича. Всї народні борби у нас мали оборонну цїху, лише нинїшна парляментарна революция не може того сказати про себе. Она каже, що боре ся за виконанє закона з р. 1867, в котрім є бесїда про угорску армію, але творці того закона спирали ся на нїм як-раз в новім законї військовім з року 1868, а они чей найлїпше знали свій власний твір. Обструкция каже, що в означеню „угорска армія“ містить ся вже понятє угорскої команди, підчас коли вже Франц Деак заявив виразно, що то означенє обнимає лише угорскі полки, а відомо, що в угорскій части армії вже від часу Мариї Тереси для команди уживано нїмецкого язика. Отже опозиция не може покликувати ся на те, що закон з р. 1867 уляг сфальшованю. Мимо того всего можна би єї терпіти, колиб то вело до спасеня парляментаризму. Але така уляглість була би для него як-раз самоубийчим ударом. В той спосіб санкціоновано би вивисшенє волї меншости понад волю більшости. Ще перед чотирма лїтами уважала опозиция обструкцию за средство самооборони. Нинї голосить вже явно, що меншість може на всьо нападати, коли має до того силу. Отже коли обструкция вибореє нову побіду, буде се значити, що вибила послїдна година для парляментаризму і опозиция без обструкциї буде видавати ся чимось неповним, лише мнимою опозициєю. Хтож в такім случаю повірить опозициї, що бажає щиро повалити правительство, хотяй не порикає ся до обструкциї? І опозиция буде тоді могла повалити кожде правительство за помочию практикованого і усьвяченого способу. А коли того не вчинить, упаде на неї підозрінє, що она перекуплена і що властиво повинна піти на костир. Якаж опозиция схоче задержати міру, коли нарід навіть не осудить обструкциї, коли він не здає собі справи зі шкідливих наслїдків єї нагальности? Коли-б обструкция побідила сим разом, нїхто не зумів би оперти ся тероризмови. Тому не вільно нам усувати ся від борби, тому мусимо витревати і коли нарід думає згідно з нами, ми побідимо, — в противнім случаю чекає нас упадок. На всякий спосіб, доки відвічальність тяжить на нас, не вчинимо нїчого такого, в чім бачимо небезпечність. Угорский нарід вийшов подібно з тисяча небезпечностий завдяки своїм політичним способностям, а се додає єму нових сил до борби“.

Нїмецкі та француські часописи містять тепер богато дописий про страшні днї в Солуни. Між иншими розказує один дописуватель так про ті події: „Дня 29-го цьвітня, точно о годинї 8-ій вечером, революціонери висадили у воздух головний ґазовий провід за містом і в містї запанувала темнота. Сейчас, як на умовлений знак, в десятьох ріжних точках міста вибухло десять динамітових бомб, переважно в каварнях, що розуміє ся — викликало панїчний перестрах. В кілька хвиль потім вибухло кілька великих бомб в палаті

---

13)

Новочасні чарівники і чарівниці

або

Спіритизм і єго жертви.

(Дальше).

Коли спіритисти не вдіяли нїчого своєю петициєю у вашінґтоньскім конґресі, звернули ся до учених, але й у тих так само не вдіяли нїчого. Якийсь спіритист Герріс мав виголосити відчит про спіритизм а спіритисти запросили на него також і американьске товариство наукове, котре під ту пору мало свої збори у Вашінґтонї, але мужі науки не дали навіть нїякої відповіди на то запрошенє. Спіритисти озлобились за таке їх легковаженє і відповіли відтак кпинами в своїх часописях; они написали, що товариство наукове не мало часу послухати відчиту, бо під ту пору було занятедалеко важнїйшою справою; оно радило всесторонно і основно над тим дивним з'явищем, длячого кугути піють в ночи межи дванайцятою а першою годиною.

„Подавано — писала тоді одна спіритистична часопись — кілька дійстно ґеніяльних пояснень сего так безконечно для людий важного факту, аж остаточно всї згодили ся на той здогад, що о пів до першої в ночи пересуває ся по земли електрична филя від полудня на північ та не дає курем спати. Товариство наукове вгадало і заслужило собі на ордер від конґресу за таке збогаченє науки.“

Перший початок до американьского спіритизму дали т. зв. рочестерскі пуканя (Rochester knockings — рочестер нокінс), подібнїські в своїй основі до появу душі в Кійданові.

В селї Гайдсвіль недалеко Рочестер жив в зимі з 1847 на 1848 якийсь звичайний собі фермер Джон Фокс зі своєю жінкою і двома малими доньками. Фокс був з роду Нїмець і називав ся первістно Фос, але в Америцї зробив із свого нїмецкого прізвища анґлїйске, а жінка єго була з роду Французка. Він наймив був собі там якусь хату, про котру ходила чутка, що давнїйші єї жителї убили там були якогось похатника і закопали в пивници. Зараз по тім, як лиш Фокс спровадив ся до тої хати з цїлою родиною, зачало в ночи щось шелестїти, пукати, скрипіти і т. п. в хатї, а найбільше в тій комнатї, де родина спала, при чім здавало ся, як би ті голоси виходили з пивницї під комнатою. В груднї спровадила ся була родина до тої хати, а вже в лютім 1848 тото пуканє і стуканє в ночи так вже було збільшило ся і надоїло родинї, що панї Фокс дала о тім знати свому синови Давидови, також фермереви, котрий мешкав на кілька миль дальше від них. Але єї оповіданю нїхто не вірив і всї казали, що то їй так лиш причуває ся і що то найпростїйша в сьвітї причина того пуканя.

В пятницю дня 31 марта 1848 р. лягла цїла родина скорше як звичайно спочивати, бо вже попередної ночи пуканє не дало нїкому заснути і всї були дуже змучені. Дїтем наказано строго, щоби лежали тихенько і не звважали на нїяке пуканє і стуканє. Але як би навмисне сеї ночи пукало ще більше. Дїти посїдали в постели і слухали, як щось пукало і за кождий раз відзивало ся при тім. Фокс і єго жінка оглянули всї вікна і двері, все що лиш могло видавати якийсь голос, але на дармо. Чим більший крик і гамір робив Фокс в хатї, рушаючи віконницями, тим голоснїйше пукало мов би єму на злість. Аж наконець наймолодша дитина, Кеті, дівчина лїт сїм до вісїм, зачала собі жартувати з того пуканя; лускала пальцями і говорила притім: Чуєш, куций, ану зроби так я! І ось стало ся дивне диво: кілько разів она луснула, тілько разів стукнуло в хатї. Кеті зробила опісля кілька разів такі самі рухи великим і показуючим пальцем у воздусї але тихо, не лускаючи; і стало ся ще більше диво: в хатї запукало якраз тілько разів, кілько разів дївча рушило тихцем пальцями у воздусї. Дївчина наробила крику: Мамо, мамо, диви ся, оно не лиш чує, але й видить!

Здивована Фоксова взяла ся й собі робити пробу з тою якоюсь невидимою, пукаючою силою. — Числїть десять! — відозвала ся она. В хатї в сїй хвили запукало десять разів. — Кілько лїт моїй донцї Марґариті? Кілько лїт

філії отоманьского банку. Передна стіна палати завалила ся, а в нутрі будинку заняв ся пожар та обхопив небавом цілу палату. Тут три динамітарди впали на місци трупом, четвертий дістав ся живцем в руки поліциї. В иншій части міста один бувший болгарский офіцир кинув в ріжні будинки 15 бомб. Турецкі жовніри положили его трупом враз з чотирома его товаришами. Тимчасом перелякане населенє ховало ся по домах, замикаючи двері і брами. До півночи чути було вибухи бомб, хоч війскові відділи, поліция і жандармерия перебігали місто. Через цілу ніч грохіт карабіновий сьвідчив, що на улицях веде ся завзята борба. Другого дня, т. є. 30 цьвітня о години 1 в полудне, знов вибухли бомби, на ново викликуючи паніку. Вкінци удало ся поліциї відкрити дім, де находила ся фабрика динамітових бомб. Поліция застала там 5 Болгарів, з котрих тре забили ся самі а двох упало в борбі. — Про те відкрите бомб оповідає другий дописуватель так: Як раз відвідав я дім, де відкрито фабрику бомб. Лежить він недалеко отоманьского банку. Долину займає якась Італїянка, що віднаймає комнати. Одну з тих комнат наймив Юрий Журдан, що подавав ся за Серба і говорив по французски і по турецки. Розказував, що був торговельним аґентом. По правді однако був болгарским офіциром і виробляв бомби. Виходив що дня рано і вертав пізно ночию, замикав ся в хаті і працював. Та про те довідано ся за пізно. Разом з ним працювало завсігди кількох его товаришів. Динаміт приносили они певно малими пачками, бо ніколи не завважано ні одного з них з більшою пачкою. Вечером, в день замахів, в чверть години по висадженю у воздух отоманьского банку, вернув Журдан дуже змучений. Другого дня рано вийшов в иншім одязї і в соломянім капелюсі, кажучи, що небавом верне та просячи господиню, щоби задержала его знакомих, коли би прийшли. В комнаті лишив велику подорожну валїзку. Господиня щось стала підозрівати і повідомила поліцию. Коли в полудне Журдан повернув, сейчас за ним прийшло ще 3 людий з великими пакунками. За ними явив ся офіцир з 30 жовнірами і окружив дім. Офіцир зажадав, щоби єму відчинено двері. Тоді вискочило 3 людий з револьверами в руках і з повним поясом набоїв. Сам Журдан кинув з тераси дому динамітну бомбу на жовнірів, що відповіли сальвою з карабінів. Журдан кинув другу бомбу, а коли хотів кинути і трету, одержав постріл в руку. Тоді виняв револьвер і сам застрілив ся. Другий его товариш втік перед жовнірами до саду і рівнож сам застрілив ся з окликом: „Так вмирають Болгари!“ Два другі заговірники утікли на дах і звідтам клали трупом Турків, докп не поцілено їх і они впали на брук улиці. Тоді войско ввійшло до дому, де панувала вже тишина. Перетрясено домівку Журдана, але найдено лише попіл зі спалених листів, трохи калькового паперу і пустий куфер. Дім, де мешкав Журдон, від вибухів бомб лежить на пів в руїні.

Новинки.

Львів дня 11 го мая 1903.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** устроює сего року вакацийні курси для учительок без кваліфікациї, а то: в Бучачи, Коломиї, Яслї і Величцї. З тих курсів один, іменно у Величцї, буде мати окрему орґанїзацию, обчислену на те, щоби приняті на той курс учительки помічничі, не маючі ще условий до одержаня диспензи від іспиту зрілости, могли побирати систематичну науку підчас ферий через два слїдуючі по собі роки. Натомість курси вакацийні в Бучачи, Коломиї і Яслї призначено для таких учительок помічничих без кваліфікациї, котрі вже відбули вимагану практику в званю учительскім і або вже одержали диспензу від іспиту зрілости, або мають потрібні услівя і внесли приписаною дорогою просьбу о признанє їм такої диспензи. Наука на курсах в Бучачи, Коломиї і Яслї буде тревати повних шість тажднів і розпічне ся в Бучачи і Коломиї дня 16 липня, а скінчить ся 27 серпня; знов же в Яслї розпічне ся 9 липня, а скінчить ся 20 серпня. Обіймати буде она предмети, які входять в круг кваліфікацийного іспиту для звичайних шкіл народних. На кождий з тих трех курсів краєва рада шкільна покличе по 25 учительок, а іменно: а) на курс в Бучачи з округів лежачих на схід від Сяну і від Днїстра, отже з области обнятої округом чешанівским і яворівским на північнім заході, а борщівским і залїщицким на полудневім сході; — б) на курс в Коломиї з округів лежачих на захід від Днїстра, межи повітами снятиньским і городеньским на полудневім сході, а лїським і добромильским на полудневім заході і — в) на курс в Яслї з округів лежачих на захід від Сяну. Кожда з участниць курсу одержить запомогу в квоті 50 К, на кошти подорожи і побуту в місци призначеня.

— **Зелїзниця Львів-Самбір.** Перший поїзд робітничий на будуючім ся шляху державної зелїзниці Львів-Самбір прибув в пятницю о 12 год. в полудне з Самбора до Рудок і по короткім перестанку поїхав дальше в напрямі Львова. Тим поїздом їхали: управитель будови радник будівництва Косїньский, шеф підприємства Зембіцкий і урядники підприємства.

— **Торговля безрогами.** Львівске ц. к. Намістництво видало розпорядженє в цїли охорони безрог від помору, який лютить ся в краю. Іменно вказує Намістництво, що заборонює ся т. зв. движиму торговлю безрогами, т. є. ходженє з товаром від села до села і від дому до дому. Хто-ж купує безроги для власного ужитку або на продаж, має сейчас і просто перевести набутий товар до дому, зглядно до різниці або до найблизшої зелїзничої стациї, щоби его виладувати. Однак передше має купуючий зголосити ся у начальника громади взглядно двірского обшару по посьвідку на відворотній стороні пашпорту для худоби. В тій посьвідці має буту докладна адреса продавця, дата купна і місце призначеня товару. До перевозу зелїзницею будуть принимати ся лише такі транспорти, котрі мають тоту посьвідку, а коли товар був куплений на торзї, на відворотній стороні пашпорту для худоби має находити ся печатка торговлї, комісиї і підпис орґану, що наглядає над торгом. Дальше забороняє ся пускати безроги самопас, без нагляду. Торговцям безрог, а також тим, що задля свого занятя мають до дїла з чужим товаром, не вільно входити до чужих стаєн і взагалї до місць, де передержує ся безроги. — Щоби запобігти перепонам в торговли так важного у нас товару, відбула ся перед кількома днями у

має Кеті? На оба питаня запукало зараз зовсім виразно і як-раз тілько разів, кілько літ мали обі доньки. Відтак спитала Фуксова: Чи то якийсь чоловік той, що пукає? — Пуканя не було чути. — Чи то якийсь дух? — На то питанє відозвало ся голоснє пуканє. Фоксова спитала опісля, чи дух буде пукати, хоч би она й сусїдів прикликала, а дух відповів на то пуканєм, даючи на то потверджуючу відповідь. Фоксова післала тоді свого чоловіка по якусь паню Рідфільд. Тота прийшовши розпитувала духа так само а дїставши від него відповідь пуканем, так здивувала ся і була тим так роздразнена, що побігла на село скликати ще других людий.

Один із сусїдів, якийсь Давслер, також Німець з роду, котрий давнійше мешкав також якийсь час в тім домі, а котрий опісля казав, що перед тим ніколи в то не вірив, щоби де в хатї могли показувати ся якісь духи або страхи, став розпитувати невидимого: Чи ви дух, котрому стала ся якась кривда? — У відповіди на то чути було пуканє. — Чи ви прийшли, щоби комусь з теперішних щось зробити? — Невидимий не давав ніякого знаку. — Чи може я або мій тато зробили вам якусь кривду? — Не було чути якогось пуканя. — А може п. Н. (чоловік, що перед Фоксами мешкав в тій хатї а о котрім говорено, що то він убив якогось похатника) зробив вам якусь кривду, то кажіть, дайте на то відповідь пуканєм! — У відповіди на то дались почути три сильні стуканя і в тім місци, де стояла постіль, щось затріщало. Опісля розпитували невидимого, чи то его убив хтось ізза гроший, кілько було тих гроший, чи три, чотири або пять тисячів долярів і т. и. За кождий раз, коли невидимий давав потверджуючу відповідь, то пукав, а коли заперечав, то пуканя не було чути.

Фоксова і єї доньки, перелякані і змучені, пішли до сусїдів ночувати, а в хатї лишили ся мужчини, до котрих посходило ся ще богато людий з села та розпитували невидимого дальше. Щоби можна було з духом лекше розмавляти, просили его, щоби він відповідав їм азбукою і на кожду букву визначив, кілько разів має пукнути, але дух не хотів на то згодити ся і не давав ніякого знаку на букви. Відтак розпитали духа, кілько мав літ той, котрого в сій хатї убили, чи він якась женщина чи ні, кілько має дїтей а навіть довідали ся від него, котрого дня его убили.

Коли ніч минула, то й пуканє скінчило ся і розпочало ся знову аж в суботу вечером о семій годині. Але в неділю пукало вже й в день а до хати зійшли ся люди з цїлого села. По полудни взяв ся Давид Фокс з кількома сусїдами копати в пивници, де мав бути закопаний той якийсь убитий похатник, але вже в глубині одного метра добула ся вода, бо хата була низько положена а недалеко ріка була значно прибула. При сїй нагоді перевернено цілу хату до гори ногами; сотки людий, що там день і ніч сиділи, перешукали кожду шпарку, не лишили ні одної дошки, ні одної цеглы на своїм місци, але не знайшли нічого, що могло би їм пояснити причину пуканя. Спіритистична часопись, котра подала опис сего першого початку американьского спіритизму, додає ще, що й дїти не могли викликувати то пуканє, бо першої ночи, коли Фоксова забрала була дїти з собою до сусїдів, в хатї пукало так само дальше.

Після иншого оповіданя люди, що в неділю розпитували духа, хто він і хто єму щось злого зробив, довідали ся, що то був дух убогого в тій хатї похатника Кароля Росна і що его убив якийсь Бель, котрий перед Фоксами мешкав в тій хатї. Тоді взяли ся они копати в пивници і знайшли в однім кутї кістяк закопаного похатника. Тепер вже був кождий переконаний о тім, що Бель убив дійстно похатника. Але коли Бель, котрий тоді жив десь далеко від села Гайдсвіль, довідав ся о тім з ґазет, що его посуджують о убитє похатника, приїхав до Рочестер і ставив ся там добровільно перед судом та візнав під присягою, що не знає нічого про убитє якогось похатника. Суд перевів слїдство і не знайшов ніякої вини Беля та увільнив его.

Родина Фоксів не могла вже дальше мешкати в тій хатї; пукати в ній не переставало, люди сходили ся зі всїх сторін і хата була що дня повна цікавих, а рівночасно почало ширити ся велике підозрінє на них. Фоксови, що був чоловіком тихим і спокійним, стала цїла історія дуже неприятна, тим більше, коли єму его сьвященик — Фокс належав до громади методистів — став дуже промавляти до совісти і докоряв єму за то, що він яко християнин дає соблазнь другим. Коли же показало ся, що пукаючий дух крутить ся головно коло малої Кеті, то дівчину дали з дому до Оберн до якогось пана Капрона. Але то не помогло нічого, бо пукаючий дух вчепив ся тепер другої доньки Марґарети. На саму Фоксову — так розповідають спіритисти — цїла ся подія так дуже вплинула, що она до тижня зовсім посивіла та зі страху перед духом і з обави перед підозрінями, які що раз більше против неї підносили ся, виділа ся змушеною винести ся з Гайдсвіль до Рочестер, де єї найстарша донька, по мужеви пані Фіш, була учителькою музики.

Але пукаючий дух — а се єсть також

Львові нарада. на котру з'їха ги ся найбільше інтересовані гуртівні торговці безрогами з цілого краю. На тій нараді ствердили всї присутні, що оповіщена недавно урядово заборона похатництва в практиці являє ся зовсїм нераціональна. Против обмежень свобідної торговлї інтересовані заходились в міродайних кругах та при рівночасній недостачі підмоги і при апатиї дотичних кругів суспільности ті заходи не мали успіху. В зелїзничім міністерстві заявлено делеґатам, що не можуть числити на узгляднене домаганя оплати після дійсгної ваги

— **Ватагу лихварских піявок** викрито в містї Лоди, яка закинула свої сїти на тамошну „золоту молодїж“ і не лише ссала з неї проценти. але й допускала ся обманьств з векслями. Отсе лихварі давали до підпису подвійні бляпкети векслеві, зліплені разом. На верхнім вексли була виписана та квота, яку лихварі позичали, а на спіднім потрібна або почвірна. Коли вексель мав вже всї потрібні підписи і жиро, тодї лихварі відліплювали верхний вексель і на спіднім доповнювали потрібні підписи, а в речинци виплати заносили вексель родичам позичаючого до викупу. Аби уникнути скандалів, родичі звичайно викуповували вексель. Вкінци поліциї удало ся прихопити лихварів, а при слїдстві показало ся, що їх обманьства досягали до пів міліона рублїв.

— **Огнї.** Дня 4 мая около 10 год. перед полуднем вибух в місцевости Брідок на Буковині на правім боці Днїстра з незвістної причини огонь. Як раз напроти Брідка на лівім боці Днїстра лежить галицке село Синьків. Вітер перекинув искри поза ріку до Синькова і тут згоріло внаслїдок того 17 домів разом зі всїма знарядами і запасами поживи. Шкода виносить 17.100 корон і не була обезпечена. — Дня 4 с. м. о 10 год. перед полуднем вибух в Уричу, повіта стрийского, огонь в хатї селянина Стефана Прокопова і згоріла ціла хата, комора і стайня та всї движимости. Шкода необезпечена виносить 600 корон. Огонь підложили малі дїти підчас неприсутности родителїв. — Дня 5 с. м. около 10 год. в ночи вибух огонь в Речичанах, городецкого повіта, і знищив майно трох тамошних господарів. Шкода в части обезпечена виносить около 13 000 корон. — Дня 4 с. м. о 9 год. перед полуднем вибух огонь в челяднп Кароля Крузенштерва властителя маєтности в Щирци, повіта равского і знищив хату та стоячу побіч конюшню разом з 13 кіньми, 12 штук безрог і 2 вози Загальна шкода виносить 20.000 корон а була обезпечена на 15.000 корон. З людий нїхто не згинув. Причиною огню була хибна конструкция комина в челядни.

— **З жінкою і дїтьми до войска.** Сими днями ставив ся в Празї до войска оден резервіст разом з жінкою і шестеро дїтьми. Одну дитину ніс він сам на руці, другу при грудех несла жінка в станї наказуючім батькови надіяти ся незадовго „радістної події“ в родині, а четверо бігло з плачем за родителями. Оберштляйтнант, що мав під ту пору службу, не мав иншої ради, як лиш позволити резервістови відбути вправи військові в иншім часї. Офіцири з его компанії заплатили цілій родинї резервіста сніданє і дали ще грошай на дорогу а всї товариші з его компанії скинули ся також, по кілько хто міг і так виправили бідну родину назад до дому.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Константинополь 11 мая. Скоро лиш буде певність, що події в Солуни не повторять ся і що тамошним чужинцям не грозить нїяка небезпечність, відїде австро-угорска ескадра, полишаючи в Солуни лише один воєнний корабель. Так само зробить ескадра італїяньска.

Монастир 11 мая. Вість, немов би в Монастири кидано по улицях бомби, неправдива. В наслїдок суперечки між магомеданином а болгарским крамарем прийшло до уличної бійки між Турками а Болгарами. Погибло 20 Болгарів і 3 Турків. Тепер в містї спокій.

Пекин 11 мая. Поведенє Росиї викликало тут велике здивованє. Всьо бо вказує на то, що Росия скріпляє свої войска в Манджуриї, замість їх зменшати. Войско российске обсадило край над рікою Ліяо в напрямі до Нючвану. Та околиця під взглядом стратеґічним дуже важна.

Танжер 11 мая. Доносять з Фезу, що войскам султана удало ся розбити ворохобників.

важною характеристикою для спіритизму — не попустив ся еї і тепер та переніс ся з нею до Рочестер. Фоксова напитала собі клопоту з духом; она як правдива методистка молила ся, щоби той дух від неї відчепив ся, але надармо. Цілій родинї грозило нещастє. Їх викинули з громади методистів, давні приятелї стали для них холодні, панї Фіш стратила лекциї музики а про цілу родину пішла як найгірша чутка. В тім своїм клопотї звернули ся Фокси по раду до давного свого приятеля Ісаака Поста, дуже поважаного квекра в Рочестрі. Від тепер настала зовсїм нова фаза в пуканю духів. Зі звичайних „страхів“ зробило ся „наукове відкритє“.

Із сего, що доси було сказано, видимо вже зовсїм ясно, не лиш як зродив ся спіритизм, але і в чім его суть: обі дївчата і жінка Марія в Кійданові, обі сестри Фокс взглядно їх мати Фоксова і квекер Пост в Рочестер, Анна Роте і Єнч в Хемніц або медіюм і его спільник то характеристика і основа цілого спіритизму. В Кійданові душа помершого брата говорила через медіюм, але в присутности помічниці Марії; в Рочестер дух похатника зачав вже науково пукати але при помочи квекра Поста, в Хемніц і Берлинї помічний дух Анни Роте приносив цьвіти але в присутности Єнча. Та й то ще впадає в очи, що в отсих трох найхарактеристичнїйших случаях медіями для духів були самі женщини, а помічниками медій в Кійданові случайно женщина, в обох других случаях мужчини. А може із сего всего виходить хиба лиш та наука, що духи з тамтого сьвіта заводять однакові зносини з живучими людьми як в Америці так і в Европі? Побачимо. А тепер послухаймо, як після оповідань спіритистів з того пуканя первістно в Гайдсвіль зробило ся „наукове відкритє“.

При помочи Ісаака Поста удало ся Фоксовій і еї донькам розмавляти з невидимою силою через пуканє в той спосіб, що з пуканя, подібно як при телеґрафі, уложено цілу азбуку. Коли дух мав відповісти „так“, то пукав лиш раз, коли же мав сказати „нї“, то запукав два рази, на зазначенє непевности або сумніву пукав дух знов инакше і т. д. В той спосіб відчитувано з пуканя духа всїлякі гадки і погляди, а з того довідали ся ті, що увірили безусловно в спіритизм, що єсть на сьвітї не лиш дух убитого похатника Мосна але й цілі громади духів, добрих і злих, високого і низького роду, котрі можуть під деякими, для людий доси ще непонятними услівями порозумівати ся з тими, що ще живуть на земли; що тоті зносини викликують сили духового і людского маґнетизму в хемічнім спорідненю, що тоті всїлякі відміни маґнетизму надїляють одних силою медіюма, другим не дають тої сили; що маґнетичні відносини, яких потреба, щоби можна викликати якісь з'явища, суть дуже делїкатні і суть виставлені на перешкоди, а особливо вражливі на вплив зворушень ума; що духи, котрі головно розвинули дїяльність свою при заведеню сего рода телеґрафу, були людьми образованими фільософічно і науково, та займали ся наукою о електричности і т. п., а до них належав н. пр. також і Бен'ямин Франклїн. Крім тих повідомлень робили приятелї спіритизму родинї і тим, котрі брали участь в розслїдах, велику радість тим, що давали докази своєї присутности. Они появляли ся, подавали свої імена і свій вік та сповіщали веселу вість, що ще живуть, що люблять своїх, стережуть їх і ведуть до всего доброго, хоч їх уважають за померших.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1903 після середно-европ. часу.

Зі Львова

посп. відходить	особ. відходить	
		День
	6 22	До Станиславова, Підвисокого, Потутор
	6 45	„ Лавочного, Мункача, Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Бродів, Гусятина
	6 43	„ Підволочиск з Підзамча
8 25		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·35	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·05	„ Лавочного. Калуша, Борислава
	9·15	„ Янова
	9·25	„ *) Самбора, Хирова
	9·40	„ Белзця, Сокаля, Любачева
	10·35	„ Черновець, Делятина, Потутор
	10·40	„ Тернополя, Потутор
	1 14	„ Янова від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
1·50		„ Підволочиск з гол. двірця
2·04		„ „ з Підзамча, Гусятина
	2·10	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
2·40		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе, Калуша
2·50		„ Кракова, Відня, Хабівки
	3·05	„ Стрия, Сколього лиш від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	3·1[illegible]	„ Янова від $^{1}/_{6}$ до $^{30}/_{9}$
	3·25	„ Ряшева, Любачева
	3·3	„ Брухович від $^{15}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$
	3·40	„ *) Самбора, Хирова
		Ніч
12·45	4·10	До Кракова, Відня, Берлина
3 51		„ Іцкан, Букарешту, Чорткова
	5 50	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{18}/_{9}$
	6·05	„ Станиславова, Жидачева
	6 15	„ Кракова, Відня, Берна, Хирова а Орлова від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	6 30	„ Янова від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в будні дни
	6 40	„ Лавочного, Мункача, Хирова, Калуша
	7 10	„ Сокаля, Рави рускої
	8 14	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	9·20	„ Підволочиск з Підзамча, Бродів
	7·20	„ Перемишля від $^{1}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$, Хирова
	9 55	„ Янова від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	10 42	„ Іцкан, Чорткова, Залїщик, Делятина
	10 55	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·—	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·24	„ „ з Підз., Грималова, Залїщик

До Львова

посп. приходить	особ. приходить	
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·50	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$
	7 35	„ *) Самбора, Хирова
	7 40	„ Янова на гол. дворець
	7·45	„ Лавочного. Борислава, Калуша
	7 35	„ Підволочиск на Підзамче
	7·55	„ „ „ гол. дворець
8·10		„ Станиславова від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	8 55	„ Кракова, Відня, Орлова
	10·25	„ Ярослава, Любачева
	11 15	„ Станиславова, Потутор
	1·25	„ Янова на гол. дворець
1·20		„ Кракова, Відня
1·49		„ Іцкан, Станиславова, Чорткова, Залїщик
2·15		„ Підволочиск на Підзамче, Гусятина
	4 35	„ Стрия, Самбора, Борислава
2·30		„ Підволочиск на гол. дворець, Гусятина
	5 06	„ „ „ Підзамче
	5·30	„ „ „ гол. дворець
	5 55	„ Сокаля, Белзця, Любачева
	5·50	„ Кракова
	5.40	„ Черновець, Жидачева
	3·14	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
		Ніч
	8·04	З Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	10·—	„ *) Самбора, Сянока
12·20		„ Черновець, Залїщик, Делятина
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3 09	„ Тернополя, Грималова на Підзамче
	3·30	„ Тернополя, Грималова на гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Ковови
	10 07	„ Янова від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	9 12	„ Брухович від $^{17}/_{5}$ до $^{13}/_{9}$ в неділї і сьвята
	8 25	„ Брухович від $^{15}/_{5}$ до $^{15}/_{9}$ в будні дні
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева, Сянока
	9 25	„ Янова від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$
	9·50	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Чорткова, Гусятина
	10·02	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець на Підз.
	10·40	„ Лавочного, Калуша, Борислава
	11 50	„ *) Любіня вел. $^{15}/_{5}$—$^{15}/_{9}$ в неділї і сьвята

*) Важний з днем отвореня шляху Львів-Самбір.

ЗАМІТКА. Пора нічна від **6** г. вечером до **5** г **59** м рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін В містї видають білети їзди: Аґенция Ст Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає Адам Крехowецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).